

1639 – Hi n pháp đ u tiên c a ti u bang Connecticut là "Fundamental Orders," đ c ch p thu n.

1690 – Ông *Johann Christoph Denner*, ng i Đ c, sáng ch ra cây kèn đ ng clarinette.

1741 – Sinh nh t Bénédict Arnold, m t t ng lãnh M . Năm 1780, ông can t i ph n qu c. Ông đã âm m u giao tr i quân West Point cho quân Anh, mà ông là Ch Huy Tr ng. Khi hành đ ng n y b phát giác, ông tr n sang Anh.

1742 - Edmond Halley sinh năm 1656, m t ngày 14/1/1742. Ông là nhà thiên văn h c và toán h c c a n c Anh. Năm 1705, ông là ng i đ u tiên tính đ c qu đ o c a m t sao ch i và tiên đoán r ng nó s tr l i trái đ t vào năm 1858, do đó sao ch i này đ c mang tên là sao ch i Halley.

1784 – Hoa K phê chu n Hi p c hoà bình v i Anh Qu c k t thúc cu c chi n cách m ng.

1797 - Tr n chi n Rivoli, x y ra g n Rivoli Veronese, phía B c c a n c Ý, gi a quân đ I c a T ng Pháp Bonaparte và quân Áo.

1834 – Ngày qua đ i c a ông Johann Philipp Reis, nhà khoa h c Đ c, đã phát minh m t trong nh ng chi c máy đ i n tho i đ u tiên.

Ngày 14 tháng 01

Tác Giả: Saigon Echo s̄ u t̄ m
Thứ Bảy, 14 Tháng 1 Năm 2012 00:00

1845 – Sinh nh̄ t c̄ a Sir Henry Charles Keith Petty-Fitz Maurice, Th̄ ng Đ̄ c th̄ 5 c̄ a Canada (t̄ 1883 đ̄ n 1888).

1858 – Hoàng Đ̄ Napoleon Đ̄ III c̄ a Pháp thoát đ̄ c m̄ t v̄ m̄ u sát.

1873 - ‘Celluloid’ là phát minh năm 1869 c̄ a John Hyatt đ̄ c đ̄ ng ký tên th̄ ng m̄ i.

1875 –Sinh nh̄ t Albert Schweitzer, y sĩ nḡ i Đ̄ c, hy sinh cū c đ̄ i mình cho nhân lō i. Ông và bà v̄ sang Vùng Phi châu thū c Pháp giúp dân nghèo và l̄ p ra b̄ nh vī n Lambaréné. Năm 1952, ông đ̄ c gī i Nobel Hoà bình.

1878 – Ông Alexander Graham Bell sang Anh, qū ng cáo v̄ i N̄ Hoàng Anh Victoria chī c máy đ̄ n thō i do ông phát minh. N̄ Hoàng r̄ t thích và đã dùng đ̄ n thō i đ̄ liên l̄ c gī a t̄ dinh và văn phòng c̄ a bà.

1907 – M̄ t tr̄ n đ̄ ng đ̄ t đã làm thī t m̄ ng h̄ n 1000 nḡ i t̄ i Kingston, Jamaica.

1914 – Công ty xe h̄ i Ford khánh thành h̄ th̄ ng l̄ p ráp gī y chuȳ n. Phát minh n̄ y giúp gī m b̄ t th̄ i gian l̄ p ráp và tăng kh̄ năng s̄ n xū t lên ḡ p 4 l̄ n.

1916 - M̄ t b̄ a tī c khō n đ̄ i khách sán Ritz Carlton đ̄ m̄ ng ngày hai thành ph̄ Montreal và Vancouver liên l̄ c đ̄ c v̄ i nhau b̄ ng đ̄ n thō i.

1942 - H̄ i ngh̄ Arcadia t̄ i Washington là cū c ḡ p ḡ c̄ a hai nhà c̄ m quȳ n Anh (Winston Churchill) và Hoa K̄ (Franklin D. Roosevelt) đ̄ bàn th̄ o k̄ hō ch đ̄ b̄ lên B̄ c Phi.

1943 – Sinh nh̄ t phi hành gia M̄ , Shannon Lucid, nḡ i đã lên không gian 5 l̄ n. Trong s̄ đó có m̄ t l̄ n l̄ lâu trên 6 tháng trong phi thuȳ n MIR.

1943 – Các c̄ p̄ l̄nh đ̄ o c̄ a các n̄ c̄ đ̄ ng minh h̄ p t̄ i Casablanca, Maroc, th̄ o lū n chī n l̄ c m̄ m̄ t tr̄ n th̄ hai, xâm chī m Ý va đ̄ o Sicile, đ̄ ng th̄ i đ̄m quân giúp Nga.

1943 - T̄ ng Th̄ ng Hoa K̄ Franklin D. Roosevelt giành m̄ t chī c phi c̄ riêng đ̄ đi h̄ p Casablanca. Ông bay t̄ Miami, FL đ̄ n Morocco. T̄ i đây ông ḡ p Th̄ t̄ ng Anh là Winston Churchill đ̄ th̄ o lū n v̄ th̄ chī n th̄ II. K̄ t̄ đó, phi c̄ “Air Force One” ra đ̄ i.

1953 - Josip Broz Tito đ̄ c qū c h̄ i c̄ a n̄ c̄ Yugoslavia b̄ u làm T̄ ng Th̄ ng.

1954 - Marilyn Monroe và Joe DiMaggio k̄ t hôn. Cū c hôn nhân n̄ y ch̄ kéo dài đ̄ c 9 tháng.

1963 - George C. Wallace tuyên th̄ làm Th̄ ng Đ̄ c tī u bang Alabama.

1967 - T̄ ng đ̄nh công trong ngành giáo đ̄ c Canada, làm cho hàng trăm tr̄ ng h̄ c t̄ i Montreal và Trois Rivières đ̄ng c̄ a.

1969 – M̄ t v̄ n̄ trên chī n máy bay chuyên ch̄ c̄ a Hoa K̄ là chī c Enterprise ra kh̄ i Hawaii làm thī t m̄ ng 25 nḡ i trong phi hành đoàn.

1974 – Ông Jules Leger tuyên th̄ nh̄ m ch̄ c Th̄ ng đ̄ c toàn n̄ c̄ Canada.

1980 – Bà Indira Ghandi đ̄ c c̄ Th̄ T̄ ng n̄ Đ̄ .

1982 – Clifford Olson, can tội gī t 11 tr̄ v̄ thành niên, t̄ 9 đ̄ n 18 tū i, b̄ ph̄ t tù chung thân. Đây là m̄ t v̄ án t̄ h̄ i nh̄ t x̄ y ra t̄ i Canada.

1984 – Ngày qua đ̄ i c̄ a ông Ray Kroc, Vua Hamberger, là nḡ i đ̄ a sáng l̄ p ra m̄ t h̄ th̄ ng d̄ y chuȳ n nhà hàng ăn nhanh, McDonald's, n̄ i tī ng th̄ gī i.

1993 – Chính quȳ n Anh cam k̄ t đ̄ a ra lū t t̄ i ph̄ m hoá s̄ xâm nh̄ p vī c riêng t̄ c̄ a báo chí.

1994 – T̄ ng Th̄ ng Hoa K̄ Clinton và T̄ ng Th̄ ng Nga Boris Yeltsin ký các hī p ̄ ̄ c t̄ i Đ̄ i n C̄ m Linh ngăn ch̄ n vī c nh̄ m các hō tī n vào b̄ t k̄ qū c gia nào và gī i gī i kho vũ khí h̄ t nhân c̄ a Ukraine.

1996 - Jorge Sampaio đ̄ c c̄ T̄ ng Th̄ ng B̄ Đào Nha.

1998 – Các ū viên công t̄ Whitewater ch̄ t v̄ n Hillary Rodham Clinton t̄ i Toà B̄ ch ̄ c 10 phút v̄ vī c thu th̄ p các h̄ s̄ h̄ u c̄ nh c̄ a c̄ quan FBI đ̄ i v̄ i chính khách c̄ a Đ̄ ng c̄ ng hoà trong quá kh̄ .

1998 – T̄ i Dallas, các nhà nghiên c̄ u cho bī t có m̄ t enzyme làm ch̄ m quá trình lão hoá và cái ch̄ t c̄ a t̄ bào.

1999 – Phiên toà xét x̄ T̄ ng Th̄ ng Clinton b̄ t đ̄ u t̄ i Washington, DC.

1999 – Hoa K̄ đ̄ ngh̄ nâng m̄ c giá cao nh̄ t c̄ a Liên Hī p Qū c v̄ vī c bán d̄ u t̄ i Iraq. M̄ c gī i h̄ n là tī n đ̄ ̄ c dùng đ̄ mua thū c và th̄ c ph̄ m cho nḡ i dân Iraq.

2000 – Toà án Liên Hī p Qū c k̄ t án 5 nḡ i Croat Bosnia lên t̄ i 25 năm tù do cū c th̄ m sát năm 1993 đ̄ i v̄ i h̄ n 100 nḡ i H̄ i Giáo trong m̄ t ngôi làng ̄ Bosnia.

Ngày 14 tháng 01

Tác Giả: Saigon Echo s&#u t&#m
Thứ Bảy, 14 Tháng 1 Năm 2012 00:00

2004 – T&#i St. Louis, Cu&#c tri&#n l&#m Lewis and Clark khai m&#c t&#i Vi&#n B&#o T&#ng L&#ch S&# Missouri. Cu&#c tri&#n l&#m này do các Công ty khám phá tr&#ng bày 500 v&#t th&# quý hi&#m và vô giá.

2005 – M&#t phi thuy&#n th&#m dò vũ tr&# t&# nhi&#m v&# Cassini-Huygens, g&#i v&# nh&#ng b&#c hình trong khi và sau khi đáp xu&#ng trên m&#t trăng c&#a Sao Th&# là Titan. Nhi&#m v&# n&#y đ&#c đ&#a ra ngày 15 tháng 10 năm 1997.

2009 - Cu&#c t&#n công kéo dài 19 ngày c&#a Do Thái vào dãy Gaza, gây t&# vong cho 1.013 ng&#i và 4.700 ng&#i b&# th&#ng.